

KORRALDUS

Keskkonnanaloo väljastamise korralduse eelnõu

I. ASJAOLUD

Osaühing Ääre Seakasvatus (registrikood 10296846, aadress: Kärla-Kirikuküla küla, Saaremaa vald, Saare maakond, 93511; edaspidi ka käitaja) esitas [\[1\]](#) 17.10.2019 Keskkonnaametile (edaspidi ka loa andja) õhusaasteloo (paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaluba, edaspidi keskkonnaluba) nr L.ÕV/326390 muutmise taotluse ja selle lisaks oleva lubatud heitkoguste projekti (edaspidi LHK projekt). Keskkonnaluba nr L.ÕV/326390 on käitajale antud Saare maakonnas Saaremaa vallas Kaali külas KAALI SIGALA kinnistul (registriora number 2029134, katastritunnus 59201:001:0087) asuva sigala käitamiseks. Keskkonnaluba on antud tähtajatu kehtivusajaga. Käitaja taotleb keskkonnanaloo muutmist seoses muudatustega sõnnikukäitluses (vedelsõnniku kääritusjäägi asemel ladustatakse vedelsõnnikuhoidlates vedelsõnnikut).

Käitaja põhitegevusalaks on seakasvatus (EMTAK kood 01461). Käitise projekteeritud tootmisvõimsuseks on 6000 võõrdpõrsa kohta. Käitises on 7 heiteallikat, milleks on lautade ventilatsioonivad, sõnnikuhoidlad ja katlamaja korsten. Põletusseadme võimsus on 0,307 MWth, kütusena kasutatakse diiselmootorit. Diiselmootori prognoositav kulu on 10 tonni aastas. Käitaja poolt taotletavad välisõhku väljutatavate saasteainete aastased heitkogused on ammoniaaki 7,08 tonni, metaani 10,744 tonni ja dioksiidi 0,016 tonni, lämmastikdioksiidi 0,048 tonni, süsinikdioksiidi 0,018 tonni, osakesi 0,017 tonni, lenduvaid orgaanilisi ühendeid 0,002 tonni ja süsinikdioksiidi 33,243 tonni.

Keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi määrus nr 56) § 20 lõike 1 kohaselt on LHK projekt loa taotluse ja loa lahutamatu osa. Kuna käitaja LHK projektis on olemas käitise heiteallikate tootmisprotsessi üksikasjaline kirjeldus, siis ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks käitise heiteallikate ja tootmisprotsesside kirjeldust keskkonnanaloo andmise korralduses detailsemalt välja tuua.

Käitist ümbritsevad maatulundusmaad. Lähim elamu paikneb laudahoonetest 265 m kaugusel kagus. käitise mõjuapiirkonnas samalaadsed heiteallikad puuduvad. Käitis ei asu kaitse- ega hoiualal, Natura 2000 linnu- ega loodusala. Käitisest 450 m kaugusel lõunas asub Kaali maastikukaitseala.

Osaühingule Ääre Seakasvatus on Keskkonnaamet 27.12.2017 andnud korraldusega nr 1-3/17/3141 tähtajatu vee erikasutuse keskkonnanaloo L.VV/330124 kahele sigalale põhjavee võtmiseks:

1. Saare maakonnas, Saaremaa vallas, Kaali külas KAALI SIGALA kinnistul (registriora number 2029134, katastritunnus 59201:001:0087) asuvast Kaali sigala puurkaevust (puurkaevu katastri number 12577) põhjavee võtuks kuni 21 m³ ööpäevas, 1900 m³ kvartalis ja 7600 m³
2. Saare maakonnas, Saaremaa vallas, Kärla-Kirikuküla külas SIGALA kinnistul (registriora number 1433134, katastritunnus 37301:002:0101) asuvast Kärla-Kirikküla sigala puurkaevust (puurkaevu katastri number 19713) põhjavee võtuks kuni 26 m³ ööpäevas, 2387 m³ kvartalis ja 9548 m³

Lähtuvalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 41 lõikest 4 ja § 62¹⁰ lõikest 3 vormistab Keskkonnaamet vee erikasutuse keskkonnanaloo nr L.VV/330124 Kaali sigala osa ja paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnanaloo nr L.ÕV/326390 üheks keskkonnanalooks numbriga L.ÕV/326390. Lähtudes 01.10.2019 kehtestatud veeseadusest (edaspidi VeeS) ajakohastab Keskkonnaamet keskkonnanaloo nõuded vee erikasutuseks Kaali sigalale.

Keskkonnanaloo taotluse menetluse käigus tuvastas loa andja loa taotluses ja LHK projektis mitmeid puudusi. Lõhnaaine esinemise hindamiseks kasutati LHK projektis korraga mitmeid kriteeriume, millest ükski ei olnud kooskõlas kehtiva seadusandlusega. Keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed“ (edaspidi määrus nr 81) § 6 kohaselt on lõhnaaine esinemise häiringutase aasta lõhnatundide osakaal kogu aasta tundidest, millest alates loetakse lõhnaaine esinemine oluliseks keskkonnahäiringuks. Loa andja palus [\[2\]](#) 21.10.2019 ja 06.11.2019 LHK projektis selgelt välja tuua, millist meetodit lõhnaaine esinemise hindamiseks kasutatakse (sh nimetada vastav standard) ja kui suur on vastavat standardit kasutades lõhnaaine esinemise häiringutase vastuvõtja juures. Lõhnaaine esinemisele hinnangu andmiseks palus loa andja määrata lõhnaaine esinemise tase protsentides aasta

lõhnatundidest ja võrrelda seda lõhnaaine esinemise häiringutasemega.

LHK projektis olid ammoniaagi, metaani ja diämmastikoksiidi heitkoguste arvutustes keskkonnaministri 25.03.2014 määruse nr 8 „Looma- ja linnukasvatusest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramismeetodid“ alusel, mis on alates 01.01.2017 kehtetu. Alates 01.01.2017 arvutatakse loomakasvatusest välisõhku eralduvate saasteainete heitkogused keskkonnaministri 14.12.2019 määrusega nr 66 „Looma- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ (edaspidi määrus nr 66) kehtestatud meetodite alusel. Lisaks oli LHK projektis segi aetud ammoniaagi õhukvaliteedi piirväärtused ja õhukvaliteedi kriitiline tase.

Käitaja esitas korrigeeritud ja täiendatud keskkonnanõu taotluse ja LHK projekti Keskkonnanõuametile[3] 11.11.2019. Keskkonnanõuamet nõustus esitatud taotlusega ja teatas käitajale[4] 20.11.2019 keskkonnanõu muutmise menetluse algatamisest. Menetluse käigus selgus, et keskkonnanõuaga taotletavad saasteainete heitkogused ja LHK projekti erinevates tabelites toodud saasteainete heitkogused on erinevad. Seetõttu saatis loa andja[5] 16.12.2019 taotlusmaterjalid puuduste kõrvaldamiseks käitajale tagasi. Käitaja esitas korrektse taotlusmaterjali Keskkonnanõuametile 03.02.2020.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 47 lõike 2 alusel avalikustab Keskkonnanõuamet teate keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (www.ametlikudteadaanded.ee) ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. KeÜS § 46 lõike 1 kohaselt teavitab loa andja keskkonnanõu taotluse esitamisest isikut, kelle õigusi keskkonnanõu andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse rikkuda või kelle kohustusi puudutada, sh kavandatava tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikku. Keskkonnanõuamet avaldas keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmise teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 20.11.2019 ja maakondlikus ajalehes Meie Maa 20.11.2019. Keskkonnanõuamet määras taotlusele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat taotluse kättesaamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei laekunud.

Keskkonnanõuamet saatis tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 1 keskkonnanõu taotluse 20.11.2019 Saaremaa Vallavalitsusele arvamuse saamiseks. Kohalikul omavalitsusel on KeÜS § 43 lõike 2 kohaselt õigus esitada keskkonnanõu taotluse kohta arvamus ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KeÜS § 47 lõigete 2 ja 6 alusel avalikustab Keskkonnanõuamet teate õhusaasteloa andmise eelnõu valmimise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Sellest lähtuvalt avaldas Keskkonnanõuamet XX.03.2020 keskkonnanõu muutmise eelnõu valmimise kohta teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja maakondlikus ajalehes Meie Maa. Keskkonnanõuamet määras eelnõule ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Vastavalt HMS § 11 ja § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnanõuamet küsis XX.03.2020 käitajalt ja kohalikult omavalitsuselt arvamust ja vastuväiteid käesolevale õhusaasteloa eelnõule kahe nädala jooksul eelnõu kättesaamisest arvates. Kiri registreeriti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS dokumendina nr DM-107474-2. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

[1] Registreeritud Keskkonnanõuameti dokumendihaldussüsteemis KIRKE nr 15-2/19/16952 all

[2] Registreeritud Keskkonnanõuameti dokumendihaldussüsteemis KIRKE nr 15-2/19/16952-2 ja nr 15-2/19/16952-6 all

[3] Registreeritud Keskkonnanõuameti dokumendihaldussüsteemis KIRKE nr 15-2/19/16952-5 all

[4] Registreeritud Keskkonnanõuameti dokumendihaldussüsteemis KIRKE nr 15-2/19/16952-6 all

[5] Registreeritud Keskkonnanõuameti dokumendihaldussüsteemis KIRKE nr 15-2/19/16952-9 all

II. KAAALUTLUSED

KeÜS § 41 lõike 5 kohaselt annab keskkonnanõu Keskkonnanõuamet. Keskkonnanõu taotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5. peatüki ja haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) sätteid, arvestades atmosfääriõhu kaitse seaduses (edaspidi AÕKS) ja VeeS sätestatud erisusi.

Käitajale on paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaluba vajalik tulenevalt keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 (edaspidi määrus nr 67) „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ § 3 lõikest 5. Määruse nr 67 § 3 lõike 5 punkti 1 kohaselt on paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaluba nõutav seakasvatusel, kui nuumsigade (kehamassiga üle 30 kg) kohtade arv on 1000 või enam. Sigade kasvatamisel

arvutatakse sigade kohtade arv kokku, kasutades järgmisi tegureid: nuumsea koht 1,0; emise koht 1,6; võõrdepõrsa (kehamassiga 7-30 kg) koht 0,4. Kaali sigalas on 6000 võõrdepõrsa kohta. Seega on kaitise sigade kohtade arv kokku 2400.

VeeS § 187 punkti 8 kohaselt on käitajal vee erikasutuse keskkonnaloa kohustus, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas. Kaali sigala puurkaevust on vee erikasutuse keskkonnaloaga on L.VV/330124 lubatud võtta põhjavett kuni 21 m³ ööpäevas, 1900 m³ kvartalis ja 7600 m³ aastas.

Välisõhu kvaliteet

Käitaja paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaloa LHK projektis on loomakasvatusest välisõhku heidetavate saasteainete heitkoguste arvutamisel lähtutud määrusest nr 66. Põletusseadmest välisõhku väljutatavate saasteainete heitkoguste leidmisel on kasutatud keskkonnaministri 24.11.2016 määrusega nr 59 „Põletusseadmetest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ kinnitatud metoodikat. Süsinikdioksiidi heitkogus on arvutatud keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“ kinnitatud metoodika alusel. Välisõhku väljutatavate saasteainete heitkogused on arvutatud kaitise maksimaalsest tootmisvõimsusest lähtuvalt.

Saasteainete hajumisarvutuste tegemisel on lähtutud keskkonnaministri 27.12.2016 määrusest nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“. Lõhnaainete hindamise arvutamiseks on kasutatud määrust nr 81.

AÕKS § 94 lõike 2 kohaselt ei tohi kõigist kaitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ (edaspidi määrus nr 75) kehtestatud õhukvaliteedi piirnorme väljaspool kaitise tootmisterritooriumi. LHK projektis hinnati õhukvaliteedi taset arvutuslikult. Saasteainete hajumise arvutusliku hindamise tulemused näitasid, et käitaja tegevusega ei ületata ühegi saasteaine osas väljaspool kaitise tootmisterritooriumi piiri õhukvaliteedi piirväärtusi.

AÕKS § 92 lõige 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik kaitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik keskkonnaluba, keskkonnaprojektiluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Kaitise mõjupiirkonnas samalaadsed heiteallikad puuduvad.

LHK projektis esitatud andmetest nähtub, et kaitise põletusseadmest välisõhku väljutatavatest saasteainetest on määrusega nr 75 õhukvaliteedile kehtestatud piirväärtustele kõige lähemal lämmastikoksiidid, küündides 30% lämmastikoksiididele kehtestatud ühe tunni keskmisest õhukvaliteedfi piirväärtusest 200 µg/m³ ja 2% lämmastikoksiididele kehtestatud aasta keskmisest õhukvaliteedfi piirväärtusest 40 µg/m³. Teiste saasteainete kontsentratsioonid on veelgi madalamad. Kuna kõigi kaitisest välisõhku heidetavate saasteainete õhukvaliteedi tasemed jäävad madalaks, siis ei pea Keskkonnaamet vajalikuks hinnata õhukvaliteedi vastavust õhukvaliteedi piirväärtustele otseste mõõtmiste teel.

Loomakasvatusest väljutatakse välisõhku ammoniaaki, diämmastikoksiidi ja metaani. Metaanile ja diämmastikoksiidile määrusega nr 75 õhukvaliteedi piirväärtusi kehtestatud ei ole. Ammoniaagile on kehtestatud õhukvaliteedi kriitilise taseme väärtused, kuid puuduvad samuti piirväärtused. LHK projekti kohaselt ammoniaagi kontsentratsioonid väljaspool kaitise tootmisterritooriumi ammoniaagile kehtestatud häiretasemeid ei ületa.

Määruse nr 56 § 31 kohaselt tuleb LHK projektis anda hinnang kaitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta. Lõhnaaine eraldumise põhjuseks kaitisest on sõnnikukäitlus. Kaitise lõhnaallikateks on vedelsõnnikuhoidla, vahemahutid ja lautade ventilatsioonid. LHK projekti kohaselt jääb ala, kus lõhnaaine häiringutaset (15% aasta lõhnatundidest) võidakse ületada, kaitise tootmisterritooriumile vedelsõnnikuhoidla ümbrusesse. Lõhnaaine esinemise häiringutaset lähimate elamute juures ei ületata (lõhnaaine esinemise tase jääb lähimate elamute juures tunduvalt alla 5% aasta lõhnatundidest). Seega võib lõhnaaerangu lühiajalist esinemist lähimate elamute juures lugeda väikese tõenäosusega sündmuseks. KeÜS § 14 kohaselt peab igaüks rakendama meetmeid oma tegevuse või tegevusetusega põhjustatava keskkonnahäiringu vähendamiseks niivõrd, kuivõrd seda on mõistlik eeldada. Lõhnaaerangu korral jätab Keskkonnaamet endale õiguse vajadusel lisada loasse täiendavaid tingimusi ja nõuda täiendavate leevendavate meetmete rakendamist heite vähendamiseks.

Veevõtt

Vastavalt keskkonnaministri 01.10.2019 määrusele nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavee ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi KeM 01.10.2019 määrus nr 48) § 2 lõike 1 alusel kuulub kasutatav põhjaveekiht Siluri Saaremaa põhjaveekogumi (nr 9) koosseisu. Põhjaveekogumi

piirid on määratletud Saaremaa ja Muhumaa ning nende juurde kuuluvate väikesaarte rannajoonega. Saare maakonna elanike veevajaduse rahuldamiseks on põhjaveeressurss küllaldane. Lähtuvalt Lääne-Eesti veemajanduskavast[1] on põhjaveekogumi nii koguseline kui ka keemiline seisund hea. Riikliku põhjaveekogumi seirearuannete[2] alusel inimtegevusest põhjustatud veetasemete muutusi, pikaajalisi muutusi veetasemetes ning veetaseme muutustest põhjustatud vee voolusuuna püsivaid ja olulisi muutusi ei täheldata.

Kaali sigala puurkaev on rajatud 1971. aastal, puurkaevu sügavus on 55 m. Puurkaev avab siluri veekihti ning puurkaevu on kasutatud vee võtmiseks pidevalt. Põhjaveevaru Kaali sigala puurkaevule hinnatud ei ole, kuid puurkaevust võetav veehulk on vastavuses kaevu projekteeritud tootlikkusega (1,42 l/s). Võetav vesi mõõdetakse puurkaevule paigaldatud veearvestiga. Keskkonnaameti hinnangul ei põhjusta puurkaevust taotletav veevõtt piirkonnas ülemäära põhjavee alanemist ning põhjaveetaseme regulaarselt mõõtmise nõuet ei esitata. Lähtuvalt eelöeldust on loa andja kinnitanud Kaali sigala puurkaevule nr 12577 veevõtu ülemmääraks kuni 21 m³ ööpäevas, 1900 m³/kvartalis ja 7600 m³/aastas.

Keskkonnatasude seaduse § 32 lg 3 kohaselt arvutatakse tasustatav vee kogus veearvesti näidiku järgi veekogude, puurkaevude ja vee kasutusviiside kaupa. Mõõteseaduse § 7 lõige 1 sätestab kasutusala, mille korral võib metrooloogilise kontrolli teha mõõtevahendile kohustuslikuks. Eraldi on punktis 3 välja toodud 3 mõõtevahendit, mida kasutatakse tulenevalt toli- ja maksuseaduste nõuetest ja punktis 4 mõõtevahendid, mida kasutatakse riikliku järelevalve käigus. Veearvesti kuulub mõõteseaduse § 7 lõige 3 kohaselt kohustusliku metrooloogilise kontrolli nimistusse. Üheks mõõtevahendi metrooloogilise kontrolli liigiks on taatlemine. Samuti peab mõõteseaduse § 5 lõige 2 punkti 1 kohaselt mõõtetulemuse järgitavus olema tõendatud toli- ja maksuseadustes sätestatud mõõtmiste korral. Keskkonnatasude seaduse § 333 lõike 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. Mõõtetulemuse järgitavus tagatakse veearvestiga, mille taatluskohustus on täidetud. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 20.09.2016 määruse nr 57 „Kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu, mõõtevahendite olulised erinõuded, sealhulgas täpsusnõuded, ning mõõtevahendite taatluskehtivusajad“ lisa punktis 4.1 on määratud veearvesti taatluskehtivusaeg. Määruse nr 57 § 6 lõige 1 sätestab, et enne määruse nr 57 jõustumist (20.09.2016) taadeldud mõõtevahendile rakendatakse määruse nr 104 lisa 2 kolmandas veerus sätestatud taatluskehtivusaega, kui määrusega nr 57 taatluskehtivusaega lühendatakse st, et enne määruse 57 jõustumist taadeldud mõõtevahendi, mille DN>300 mm, taatluskehtivusaeg lõppeb 10 aasta möödumisel viimasest taatlemisest.

Põhjavesi on 27.10.2017 puurkaevust võetud põhjavee analüüside alusel looduslähedases seisus ning vastab KeM 01.10.2019 määruse nr 48 alusel hinnatuna hea vee klassi nõuetele ning võetavat põhjavett ei töödelda. Kuna puurkaevu vett kasutatakse tootmisvajaduseks, siis nõuded põhjavee kvaliteedi kontrollimiseks kehtestatakse lähtuvalt KeM 01.10.2019 määrusest nr 48 ning veeallika veekvaliteeti tuleb hinnata vähemalt üks kord viie aasta jooksul loas nimetatud kvaliteedi näitajate suhtes.

Veeloaga nõutav omaseire on VeeS § 236 lõike 2 kohaselt veeuuring. Lähtuvalt VeeS § 243 lõikest 1 peab püroovivõtja olema veeuuringu teostamisel atesteeritud vastavas valdkonnas kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu või joogiveeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab ning proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogrammi, atesteerimise korra, atesteerimistunnistuse vormi ja atesteerimiskomisjoni töökorra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega (VeeS § 243 lõige 5).

Kaali sigala puurkaevu veeproovi analüüsitulemused tuleb esitada Keskkonnaametile kaha nädala jooksul peale analüüsitulemuste saamist. Juhul, kui kontrollitavad näitajad ületavad põhjaveekogumile kehtestatud piirväärtusi, tuleb teha korduvalanalüüsid atesteeritud proovivõtja poolt. Kui ka kordusanalüüs kinnitab veekvaliteedi halvenemist, tuleb välja selgitada selle põhjus, võttes samaaegselt kasutusele abinõud veekvaliteedi parandamiseks. Reostuse kahtluse korral tuleb analüüsid teha viivitamatult arvestades reostuse iseloomu.

Lähtudes ettevõtte poolt esitatud andmetest, majanduslikest kaalutlustest ning ohtlike ainete esinemise tõenäosusest põhjaveekogumis, ei seata loaga tingimusi ohtlike ainete seireks. Vastava teabe laekumisel tuleb loa andjat teavitada ohtlike ainetest. Ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused on toodud keskkonnaministri 04.09.2019 määruuses nr 39 „Ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused“.

Kaali sigala puurkaev manteltoru ots peab ulatuma vähemalt 30 cm üle maapinna või ehitise põranda, et maapinnalt või põrandalt pärineva vee sissevool puurkaevu või -auku oleks välistatud. Nimetatud nõue tuleneb Keskkonnaministri 09.07.2015 määrusest nr 43 „Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või -augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või -augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteatise, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus- või kasutusteatise, puurkaevu või -augu ja salvkaevu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise ning puurkaevu või -augu ja salvkaevu lammutamise teatise vormid“.

Kaali sigala piirkond asub puurkaevu registriandmete alusel ning VeeS § 68 lõige 3 punktist 2 toodud

kriteeriumitest lähtuvalt maapealse reostuse eest nõrgalt kaitstud põhjaveega alal – põhjavee kihil lasub kuni 3 meetrine pinnakattekiht, mis koosneb liivsavist ja saviliivast koos rähaga.

VeeS § 148 kohaselt on veehaarde sanitaarkaitseala joogivee võtmiseks või joogivee tootmiseks kasutatavat veehaaret ümbritsev maa- või veela, kus vee kvaliteedi halvenemise vältimiseks ja veehaarde ehitiste kaitsmiseks on tegevust piiratud ning kus majandustegevus on keelatud. VeeS § 149 lõige 1 punkt 3 määratleb veehaardel, mille projektikohane veevõtt on 10 kuni 500 m³ ööpäevas sanitaarkaitseala ulatuseks 50 m, kui veehaardega avatud põhjaveekiht on kaitsmata või nõrgalt kaitstud.

Kuna Kaali sigala puurkaev on rajatud enne kuni 30.09.2019 kehtinud veeseaduse jõustumist (19.02.1996), siis kaevule ei ole tagatud veeseaduse nõudele vastavat 50 meetrist sanitaarkaitseala. Veeseadusele vastavat sanitaarkaitseala ei ole võimalik puurkaevule ka kehtestada, kuna veeseadus ei ole tagasiulatuva jõuga. Puurkaevudele (millel on olemas riiklik katastri number ja puurkaevu pass) on määratud sanitaarkaitseala ulatus puurkaevu projektis selle puurkaevu rajamise aastal. Kaali sigala puurkaevu projekt ei ole enam säilinud.

Puurkaevu sanitaarkaitsealal asub teenindustee ja sigala hooned. VeeS § 151 lõige 2 punkti 5 alusel on veehaarde sanitaarkaitsealal õiguspäraselt ehitatud ehitise kasutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus lubatud kavandatud viisil, kui ehitise ei põhjusta vee kvaliteedi halvenemist. Kaali sigala puurkaevul on tagatud 40 m ala, mis võimaldab veehaarderajatiste kaitsmist, kus puudub tegevus või on piiratud liikumist. Nimetatud ala ümber puurkaevu tuleb säilitada.

Kaali sigala puurkaevule lähim keskkonnariskiga reostusallikas on vedelsõnnikuhooldla, mis asub 120 m kaugusel veehaardest. Kaali sigala sõnnikukäitlus ei põhjusta olulist ohtu põhjaveele, kui jälgitakse hoidlate täituvust ning järgitakse head põllumajandustava nende tühendamisel. Kui sõnnikuhooldlate seisund ning kasutamine on vastavuses keskkonnaministri 03.10.2019 määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ (edaspidi KeM määrus nr 45) toodud nõuetega, siis eeldatavalt ei ole ohustatud põhjaveekvaliteet.

Reovee juhtimine vedelsõnnikuhooldlasse

Kaali sigala reovesi juhitakse vedelsõnnikuhooldlasse (maht 520 m³). Sigalas tekib heitvett ca 1 m³ ööpäevas. Laudakompleksi reovesi võib sisaldada sõnniku-, virtsa-, allapanu- ja söödajääke, lüpsiseadmete pesu- ja desinfitseerimisainete jääke ning inimtegevuse jääke (duširuumid, tualetid). Lähtuvalt KeM määruse nr 45 § 5 lõikest 6 võib loomapidamishoones tekkivat reovett juhtida vedelsõnnikuhooldlasse

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 2 kohaselt vaatab loa andja tegevusloa muutmise taotluse läbi ning teeb otsuse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemisaja jooksul ning KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemisaja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 6 lõike 1 alusel ei kuulu käitise tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral on keskkonnamõjude hindamine kohustuslik. Keskkonnaloa muutmise aluseks olev tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktides 1, 3, 18 ja 22 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 ”Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi määrus nr 224). Antud määruse §-des 2, 9 ja 11 ei ole keskkonnaloa muutmise aluseks olevat tegevust nimetatud. Määruse nr 224 § 15 punkti 9 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise algatamist kaaluda sellise tegevuse korral, mis võib kaasa tuua ebameeldiva või ärritava lõhnaaine eraldumise välisõhku. Lõhnaaine eraldumise põhjuseks käitisest on sõnnikukäitlus. Käitise lõhnaallikateks on vedelsõnnikuhooldla, vahemahutid ja lautade ventilatsioonivõrgud. LHK projekti kohaselt jääb ala, kus lõhnaaine häiringutaset (15% aasta lõhnatundidest) võidakse ületada, käitise tootmisterritooriumile. Lõhnaaine esinemise häiringutaset lähimate elamute juures ei ületata (lõhnaaine esinemise tase jääb lähimate elamute juures tunduvalt alla 5% aasta lõhnatundidest).

Kuna käitise poolt põhjustatud lõhnaaine esinemise tase jääb lähimate elamute juures tunduvalt alla häiringutaseme, heiteallikatest välisõhku väljutatavate saasteainete koostis ja kogused vastavad kehtivatele normatiividele ja õhukvaliteedi piirväärtusi ei ületata, käitise tegevus ei põhjusta LHK projekti kohaselt mürähäiringuid ning käitise tegevusega kaasneb eeldatavalt väheoluline negatiivne keskkonnamõju, siis Keskkonnaamet keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangu andmist keskkonnaloa muutmise taotlusele vajalikuks ei pidanud ja keskkonnamõju hindamist ei algatanud.

Muud nõuded ja keskkonnaloast L.VV/330124 Kaali sigala osa eemaldamine

KAALI SIGALA kinnistul (registriori number 2029134, katastritunnus 59201:001:0087) on omavahel ruumiliselt ja tehnoloogiliselt seotud tegevused saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku ja vee erikasutus.

Lähtuvalt KeÜS § 41 lõikest 4 saab Keskkonnaamet siduda saasteainete viimiseks paiksest heiteallikast välisõhku L.ÕV/326390 antud keskkonnaloa ja vee erikasutuseks antud keskkonnaloast L.VV/330124 Kaali sigala osa ja anda käitajale nendeks tegevusteks ühe keskkonnaloa. Seoses eeltooduga eemaldab Keskkonnaamet Kaali sigala vee erikasutuse osa vee erikasutuse keskkonnaloast L.VV/330124.

Keskkonnaloa omajale rakenduvad kõik asjakohased õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused, olenemata sellest, kas neid kajastatakse keskkonnaloal või mitte. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid otsekohaldavaid nõudeid ei ole otstarbekas keskkonnaloale kanda. Olulisemad keskkonnavalased kohustused sh aruandluskohustus on loa omajale toodud Keskkonnaameti kodulehel keskkonnakaitseloa omaja meespeas (<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meespea>).

Keskkonnaamet avalikustab teate keskkonnaloa nr L.ÕV/326390 muutmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes „Meie Maa“. KeÜS § 58 lõike 3¹ kohaselt tasub ajalehes avaldamise kulud keskkonnaloa taotleja.

[1] kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt 07.01.2016 <http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/vesi/veemajanduskavad/veemajanduskavad-2015-2021>

[2] http://seire.keskkonnainfo.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=2089&Itemid=402

III. OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, käitaja taotlusest ja tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 2, § 89, veeseaduse § 187 punktile 2, § 191 lõikele 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõikele 4 ja § 62¹⁰ lõikele 3 ning Keskkonnaameti peadirektori 07.11.2019 käskkirja nr 1-1/19/205 “Regioonide põhimääruste kinnitamine” lisa 2 „Keskkonnaameti Lääne regiooni põhimäärus“ punktidele 2.1 ja 3.5.8 otsustan:

1. Muuta Osaühing Ääre Seakasvatus (registrikood 10296846, aadress: Kärla-Kirikuküla küla, Saaremaa vald, Saare maakond, 93511) saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaluba nr L.ÕV/326390) järgnevalt:
 - o Kanda keskkonnaloale kaks uut heiteallikat: vahehoidla 1 (loal heiteallikas nr 5) ja vahehoidla 2 (loal heiteallikas nr 6) koos ammoniaagi, metaani ja dilämmastikoksiidi aastaste ja hetkeliste lubatud heitkogustega.
 - o Muuta sõnnikuhoidlast (loal heiteallikas nr 4) välisõhku heidetavate ammoniaagi, metaani ja dilämmastikoksiidi aastaseid ja hetkelisi lubatud heitkoguseid.
2. Vormistada saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaluba nr L.ÕV/326390 ja vee erikasutuse keskkonnaloa nr L.VV/330124 Kaali sigala osa üheks keskkonnaloaks numbriga L.ÕV/326390.
3. Keskkonnaloa muudatused hakkavad kehtima alates 01.04.2020.
4. Avalikustada Osaühing Ääre Seakasvatus keskkonnaloa nr L.ÕV/326390 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.
5. Teha käesolev korraldus teatavaks Osaühingule Ääre Seakasvatus, Saaremaa Vallavalitsusele ja Keskkonnainspeksioonile.
6. Teha keskkonnaluba nr L.ÕV/326390 kättesaadavaks Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.
7. Käesolev korraldus jõustub teatavastegemisest.

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest arvates, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Sulev Vare
regioonijuhataja
Lääne regioon

Sulev Vare
regioonijuhataja
Lääne regioon